

08-09-2019 Antonius van Padua

+ Wees welkom in deze eucharistieviering. Op het boekje van de liturgie ziet u de aanduiding ‘werelddag voor migranten en vluchtelingen’. Die dag is gisteren hier op het kerkplein al ingeluid door de rommelmarkt waarvan de opbrengst voor de helft bestemd is voor de stichting Gast die asielzoekers ondersteunt. Overigens is de vluchteling geen klein thema voor zomaar een dag in het jaar. Hoe kunnen wij zinvol omgaan met dit onderwerp dat geografisch misschien heel ver af is, maar erg dichtbij komt wanneer je op TV overvolle boten ziet met mensen die vluchteling zijn? Leren we er iets van? Hoe ver gaat onze verantwoordelijkheid? Wat doet het woord van Jezus: ‘ik was vluchteling en jullie hebben me opgevangen’? Hoe handelen we in de geest van Jezus? In wat wij vandaag zingen en in wat wij lezen uit de bijbel, klinkt heel luid de oproep om met hart en ziel hem te volgen. In het openingslied zongen we Christus toe ‘u, tot in alle eeuwigheid de weg, de waarheid en het leven’. Straks zullen we vanuit het evangelie horen hoe je die weg van waarheid en leven kunt gaan: ‘niemand van u kan mijn leerling zijn als hij zich niet losmaakt van al wat hij bezit’. Zingen we om ontferming.

Gebed

Gezegend zijt Gij in uw schepping. Maak ons tot mensen die hun leven kunnen delen, hun verdriet en overvloed. Beadem ons met uw geest, opdat wij uw schepping waar maken.

Wijsheid 9: 13-18b

Lucas 14: 25-33

Overweging

Het evangelie is een reisverhaal voor mensen van toen en van nu, een gids op onze tocht door het leven. In dit reisverhaal is het einddoel de 'stad van vrede', Jeruzalem. Jezus reist daarheen. Met name in het Lucas-evangelie wordt deze tocht in uitersten beschreven. Want, hoe daar te komen? 'Stad van vrede', dat is een stad zonder vluchtelingen, een stad die werkt aan de droom om met migranten een rechtvaardige samenleving op te bouwen. Koninkrijk Gods heet het ook: alle tranen afgewist, mensen tot hun recht gekomen.

Hoe kan dat? Er wordt wat af gehuild in deze wereld, soms zelfs zo veel dat de bron van de tranen is opgedroogd. Je bent dan murw geslagen, je loopt wel rond, maar waarvoor en waarom? Kijk naar Lampedusa en naar Griekse eilanden met al die ontheemde mensen. Als je naar die angstige en radeloze gezichten kijkt, dan knaagt dat alles aan jezelf. Wat kunnen wij doen om Jezus te volgen op zijn tocht naar de stad van vrede?

Zoals ook nu nog, trokken in zijn tijd talloze mensen met Jezus mee. Wij lezen vandaag hoe hij onderweg zich omkeert en tot hen zegt: als iemand mij wil volgen, dan laat die persoon alles achter zich en draagt zijn kruis. Ja, die stad van vrede, daar ben je niet zo maar, dat is geen kleinigheid, dat kost enorm veel aan inzet, liefde en troost, dat kost je alles: ‘niemand van u kan mijn leerling zijn als hij zich niet losmaakt van al wat hij bezit’.

Dat moet zoiets betekenen als: zorg ervoor dat je je ziel en zaligheid niet legt in huis en haard, dat je jezelf niet verkoopt aan geld en bezit. Zorg dat daar niet je eerste liefde ligt. Want al te makkelijk sluit je je dan af voor de dingen waar het écht om gaat op de reis naar het goede land. Waar gaat het dan om? Er zijn zoveel zaken in een mensenleven die ons in de greep houden, ons bezet houden; waardoor we verblind worden en niet meer het licht van de Eeuwige kunnen opvangen. Daar gaat het om in de stad van vrede: het licht van de Eeuwige, dat schijnt voor en over iedereen, over allen die geschapen zijn.

Vanuit het geloof in het licht van de Eeuwige opent zich de weg naar heil voor iedereen. Zulk een gelovige ziet de hele schepping met nieuwe ogen. Zo lezen we in Exodus “Iemand die als vreemdeling in jullie land verblijft, mag je niet onderdrukken. Behandel vreemdelingen die bij jullie wonen als Israëlieten. Heb hen lief als jezelf, want jullie zijn zelf vreemdelingen geweest in Egypte’. De uittocht is een roep om tot onszelf te komen. Van slavernij naar vrijheid, van onbewustheid naar bewustzijn, van zelfzucht naar liefde, van heersen naar dienen. Op dit parcours ontstaat iets dat bij het wezen van de bijbelse gelovige gaat behoren: het leven bekijken als een route die nooit eindigt: mensen zijn altijd migranten. Kijk als volk en als individu maar terug op je eigen geschiedenis. Ga terug naar je eigen innerlijk en zie hoe het is om vreemdeling te zijn en welkom te worden geheten in een gemeenschappelijk huis.

Je kunt de vreemdeling pas ontvangen wanneer je iets van hem hebt herkend in jezelf. Ik las ergens: ‘De ander, gezien vanuit de verte, lijkt me een monster; als ik naderbij kom, zie ik dat hij een menselijk wezen is; als ik nog dichterbij hem kom, ontdek ik een broer.’ Die ontdekking is cruciaal. De koning bij het laatste oordeel in Mattheus 25:40 zegt: ‘wat je aan de minste van mijn broers en zussen hebt gedaan dat heb je aan mij gedaan’. De vreemdeling is broer en zus geworden. Dat kan alleen gebeuren als er binnen in mij iets is dat mij verbindt met de vreemdeling. Het vreemde zit ook in mijzelf. Wie dat herkent, gaat verwantschap zien; wij zijn allemaal onderweg, allemaal migranten – in het licht van de Eeuwige.